

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>Izmaksas

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [de](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Swipe to change

vācu

Izmaksas

Vācija

Šajā lapā sniegta informācija par tiesāšanās izdevumiem Vācijā.

[Ģimenes tiesības – laulības šķiršana](#)

[Ģimenes tiesības – aizgādības tiesības](#)

[Ģimenes tiesības – uzturēdizekļi](#)

[Komerctiesības – līgumi](#)

[Komerctiesības – atbildība](#)

Juridisko profesiju pārstāvju honorāru regulējums

Advokāti

Vācijā ir viena “advokāta” profesija [*Rechtsanwalt*], un tā nenošķir juristus, juriskonsultus, tiesas advokātus un advokātus.

Vācijā advokātu honorārus iekasē vai nu saskaņā ar Likumu par advokātu darba samaksu (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*, tālāk tekstā — “RVG”), vai pamatojoties uz vienošanos par honorāru. Parasti vienošanās par honorāru vienmēr ir iespējama kā alternatīva likumā noteiktajai samaksai. Tomēr jāņem vērā 49.b pants Federālajos advokatūras noteikumos (*Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO)*) un Likuma par advokātu darba samaksu 3.a līdz 4.b pants. Jo īpaši tad, ja advokāts pārstāv klientu tiesā, norunātais honorārs nedrīkst būt mazāks par likumā noteikto. Puses vienmēr var vienoties par atlīdzību, kas ir augstāka, nekā to paredz likums.

RVG pievienotajā **atlīdzības koeficientu sarakstā** (RVG 1. pielikums) ir noteiktas vai nu atsevišķiem pakalpojumiem piemērojamas **fiksētas likmes** vai **likmju diapazons**. Honorāra lielumu parasti nosaka proporcionāli **prasības vērtībai**. Atbilstīgi prasības vērtībai noteiktajā honorāru diapazonā ir paredzēta maksimālā un minimālā likme. Pašreizējās honorāru summas proporcionāli prasības vērtībai ir norādītas honorāru tabulā (RVG 2. pielikums). Atbilstīgo honorāra likmi no noteiktā diapazona katru reizi izvēlas saskaņā ar principu *ex aequo et bono*, ņemot vērā visus apstākļus, jo īpaši veicamā darba apjomu un sarežģītību, lietas svarīgumu, klienta ienākumus un finansiālo stāvokli. Ja advokātam jāuzņemas īpašs atbildības risks, nosakot honorāra apmēru, var ņemt vērā arī šo apstākli. Ar likumu noteiktās maksimālās un minimālās likmes piemēro vairākās specializētās jomās, piemēram, krimināllietās un sociālo tiesību jomā.

Tiesu izpildītāji

Tiesu izpildītājiem (*Gerichtsvollzieher*) atlīdzina tikai **Tiesu izpildītāju izmaksu likumā** (*Gerichtsvollzieherkostengesetz — GvKostG*) paredzētās nodevas.

Katram tiesu izpildītāja sniegtajam pakalpojumam ir noteikts **fiksēts honorārs**.

Fiksētie izdevumi

Fiksētās izmaksas civilprocesā

Civilprocesā iesaistīto pušu fiksētās izmaksas

Tiesa parasti iekasē **tiesas nodevu**, kuras apmēru aprēķina atbilstīgi **prasības vērtībai**. **Civillietās** šīs nodevas apmēru reglamentē **Likums par tiesas izdevumiem** (*Gerichtskostengesetz — GKG*) un **Likums par tiesas izdevumiem ģimenes lietās** (*Gesetz über Gerichtskosten in Familiensachen — FamGKG*). Nodevu likmes ir noteiktas izdevumu sarakstos (attiecīgā likuma 1. pielikumā). Nodevu tabulā (attiecīgā likuma 2. pielikumā) ir iekļautas nodevas atkarībā no prasības vērtības. Vispārējās civillietās un ģimenes strīdu lietās, jo īpaši uzturēdizekļu lietās, tiesas nodevas likme ir **3,0**. Laulības lietās likme ir **2,0**, bet lietās, kas attiecas uz bērniem, tostarp vecāku aizgādību un saskarsmes tiesībām, nodevas likme ir **0,5**. Prasības summu nosaka šādi:

Prasības vērtību **laulības lietās** tiesa nosaka, ņemot vērā katras atsevišķās lietas konkrētos apstākļus, jo īpaši lietas apjomu un nozīmīgumu, kā arī laulāto relatīvos ienākumus un bagātību. Jo īpaši tiek ņemts vērā lietas apjoms un svarīgums, kā arī laulāto ienākumi un finansiālais stāvoklis. Parasti tiesa nosaka, ka prasības summa ir abu laulāto neto ienākumi trīskāršā apmērā,

Lietās, kas attiecas uz ģimenes konfliktiem, vērtība parasti ir atkarīga no prasības vērtības. **Uzturēdizekļu lietās** vērtība ir pamatota ar prasītājiem uzturēdizekļu maksājumiem nākotnē, ne ilgāk par vienu gadu. Aprēķinā iekļauj kavētos maksājumus, kas radušies līdz pieteikuma iesniegšanai.

Lietās, kas attiecas uz bērniem, ieskaitot vecāku aizgādību un saskarsmes tiesības, honorāra likme ir 3000 EUR.

Ja vienošanās nav panākta, **advokāta** honorāru par lietas dalībnieku pārstāvēšanu tiesā aprēķina, ņemot vērā prasības vērtību. Šī summa parasti ir tāda pati kā saistībā ar tiesas izdevumiem noteiktā prasības summa. RVG ir precīzi norādīts, kādi honorāri un kādas likmes atkarībā no tiesvedības veida jāpiemēro.

RVG 2. pielikumā honorāri ir noteikti pēc prasības vērtības. Civilajā tiesvedībā pirmās instances tiesā advokāts parasti saņem **procesuālo honorāru**, kura likme ir **1,3** un **konsultāciju honorāru**, kura likme ir **1,2**. Ja advokāts pusēm palīdz panākt izlīgumu, viņš saņem īpašu **izlīguma honorāru**, kura likme pirmās instances tiesā ir **1,0**.

Civilprocesa posms, kurā jāsedz fiksētie izdevumi

Vispārējās civillietās, uzturēdizekļu un laulības lietās tiesas nodeva jāsamaksā uzreiz, tiklīdz ir **celta prasība vai iesniegts pieteikums**. Ģimenes lietās nodevas ir maksājamas **procesa noslēgumā**. Ja puses nav vienojušās citādi, atlīdzība advokātam principā ir maksājama pēc pārstāvības pilnvaru termiņa beigām.

Tomēr saskaņā ar likumu advokātam ir tiesības uz avansa maksājumu.

Fiksētās izmaksas kriminālprocesā

Fiksētās izmaksas kriminālprocesā

Tiesvedībā krimināllietās tiesas izmaksas iekasē tikai pēc tam, kad apsūdzētajam ir pasludināts **galīgais spriedums**. Nodevas apmēru nosaka, ņemot vērā piemēroto sodu, un pirmajā instancē tas ir no **140 līdz 1000 EUR**. Advokātiem, ar kuriem nav panākta vienošanās par honorāru, ir tiesības gan kā aizstāvim, gan kā citu ieinteresēto personu pārstāvim pieprasīt maksu noteiktā sistēmā.

Kriminālprocesa posms, kurā jāsedz fiksētās izmaksas

Tiesas izmaksas ir jāsedz pēc **galīgā sprieduma pasludināšanas**. Ja puses nav vienojušās citādi, atlīdzība advokātam principā ir maksājama pēc pārstāvības pilnvaru termiņa beigām. Tomēr saskaņā ar likumu advokātam ir tiesības uz avansa maksājumu.

Fiksētās izmaksas konstitucionālajā tiesvedībā

Konstitucionālajā tiesvedībā iesaistīto pušu fiksētās izmaksas

Izņemot maksu, kas piemērojama par negodprātīgi ierosinātu tiesvedību, Federālajā Konstitucionālajā tiesā (*Bundesverfassungsgericht*) lietas dalībniekiem tiesas izmaksas nav jāsedz (§34. pants Likumā par Federālo Konstitucionālo tiesu (*Bundesverfassungsgerichtsgesetz*). Advokātu piesaista tikai tad, ja tiesas sēde notiek Federālajā Konstitucionālajā tiesā (§22. pants Likumā par Federālo Konstitucionālo tiesu).

Konstitucionālās tiesvedības posms, kurā jāsedz fiksētās izmaksas

Ja vien puses nav vienojušās citādi, advokāta atalgojumu parasti maksā pēc **rezumējuma izklāsta**. Tomēr saskaņā ar likumu advokātam ir tiesības uz avansa maksājumu.

Iepriekšēja informācija, ko sniedz juridiskie pārstāvji

Pušu tiesības un pienākumi

Advokāta pienākums ir sniegt klientam **izsmeljošu informāciju un padomus** un ieteikt klientam drošākos un mazāk riskantos vēlamā mērķa sasniegšanas līdzekļus. Advokātam ir jānorāda arī uz **visiem** ar lietu saistītajiem **riskiem**, lai klients varētu pieņemt pilnībā pamatotu lēmumu. Informācijas apjoms ir atkarīgs no advokāta izpratnes par to, kas klientam būtu jāzina. Uz klienta jautājumiem advokātam **jāatbild izsmeljoši un patiesi**. Pirms lietas izskatīšanas tiesā advokātam jāsniedz klientam skaidrs priekšstats par turpmākas tiesāšanās izredzēm un riskiem. Tas attiecas gan uz izmaksu riskiem, gan uz veiksmes izredzēm.

Dažos gadījumos advokātam ir **īpašs pienākums sniegt informāciju**:

ja advokāta honorāra pamatā ir **prasības vērtība**, viņam ir pienākums pirms procedūras sākuma par to informēt klientu (Federālo advokatūras noteikumu §49. b panta 5. punkts);

ja **puses noslēdz vienošanos par advokāta atlīdzību**, advokātam jāinformē klients, ka izmaksu kompensācijas gadījumā tiks kompensēta tikai likumā paredzētā summa (Likuma par advokātu darba samaksu 3.a panta 1. punkta trešais teikums);

ja advokāts ar klientu vienojas, ka advokāts saņems **atlīdzību par neparedzētām izmaksām**, viņam jāinformē klients, ka šī vienošanās neattiecas uz citām iespējamām klienta izmaksām (Likuma par advokātu darba samaksu 4.a panta 3. punkta otrais teikums);

pirms vienošanās noslēgšanas par klienta pārstāvību pirmās instances **darba tiesā** advokātam jāinformē klients, ka advokāta izmaksas nav atlīdzināmas (Darba tiesu likuma 12.a panta 1. punkta otrais teikums (*Arbeitsgerichtsgesetz*)).

Juridiskais pamats izmaksu noteikšanai

Kur atrast informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Vācijā?

Tiesību akti, kas attiecas uz izmaksām, ir pieejami grāmatnīcās vai internetā, kur bez maksas pieejamas tiesību aktu jaunākās versijas.

Kādās valodās ir pieejama informācija par tiesību aktiem, ko Vācijā piemēro izmaksu noteikšanai?

Informācija ir vācu valodā.

Kur atrast papildu informāciju par procesa izmaksām?

Informācija tiešsaistē par izmaksām

Tiesību aktu **jaunākās versijas** ir pieejamas Federālās Tieslietu un patērētāju aizsardzības ministrijas (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*) tīmekļa vietnē. Dažādos tiesību aktus par izmaksām var lejupielādēt, ievadot attiecīgo saīsinājumu (*GKG, FamGKG, GvKostG un RVG*).

Vācijas tiesību aktu jaunākās versijas Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Federālais statistikas birojs (*Statistisches Bundesamt*) katru gadu sagatavo virkni **statistikas publikāciju** par tiesvedību. **Piemēram, 10. sērijas 2.1. apakšsērijā** ir dati par **civilās tiesvedības ilgumu visā Vācijā** sadalījumā pa federālo zemju (*Land*) un augstāko reģionālo tiesu (*Oberlandesgericht*) apgabaliem. Atsevišķi dati tiek sniegti par vietējām tiesām [*Amtsgerichte*] un apgabaltiesām [*Landgerichte*], no vienas puses, un augstākajām reģionālajām tiesām, no otras puses, kā arī par tiesvedību pirmajā un otrajā instancē. Sērijās nav statistikas datu par tiesvedības ilgumu dažādu veidu lietās.

Kur varu atrast informāciju par konkrēta veida tiesvedības vidējām kopējām izmaksām?

Ir iespējams iegādāties grāmatas ar tabulām, kas atspoguļo **vidējo izmaksu risku civilajā tiesvedībā**.

Pievienotās vērtības nodoklis

Kur varu atrast informāciju par pievienotās vērtības nodokli? Kādas ir likmes?

Tiesas un tiesu izpildītāji nav PVN maksātāji. Advokātiem piemērojamā PVN likme ir 19 %. To atsevišķi pieskaita izdevumiem.

Juridiskā palīdzība

Civillietās piemērojamais ienākumu sliekšnis

Juridisko palīdzību pēc pieprasījuma saņem personas, kuras personisku vai finansiālu iemeslu dēļ nespēj segt tiesāšanās izdevumus vai var segt tos tikai daļēji, veicot maksājumus pa daļām. Jābūt pamatotai iespējamībai, ka tiesvedības rezultāts būs sekmīgs, un tiesvedība nedrīkst būt patvaļīga. Pusei, kura uzsāk tiesvedību, izmaksas ir jāsedz no saviem līdzekļiem, ciktāl tas iespējams. Atkarībā no personas ienākumu līmeņa var piešķirt juridisko palīdzību, kas **nav jāatmaksā**, vai palīdzību, kas ir jāatmaksā **pa daļām**. Federālā Tieslietu un patērētāju aizsardzības ministrija ir sagatavojusi bukletu *Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe* ("Juridiskās konsultācijas un juridiskā palīdzība"), kurā, izmantojot piemērus, ir sniegtas atbildes uz visbiežāk uzdotajiem jautājumiem.

Krimināllietās apsūdzētajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis

Aizdomās turamajiem un apsūdzētajiem krimināllietās **nepiemēro** ienākumu robežvērtības. Juridisko palīdzību piešķir saskaņā ar citiem kritērijiem.

Cietušajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis krimināllietās

Juridisko palīdzību piešķir, ievērojot personas **ienākumu līmeni**. Robežvērtības nosaka elastīgi, ņemot vērā paredzamās tiesvedības izmaksas un prasītāja sociālos apstākļus (uzturēdza saistības, mājokļa izmaksas). Juridisko palīdzību var piešķirt arī ar pienākumu **to atmaksāt pa daļām**.

Citi nosacījumi, kas saistīti ar juridiskās palīdzības piešķiršanu noziedzīgos nodarījumos cietušajiem

Dažu smagu noziegumu upuri var lūgt, lai viņiem piešķir bezmaksas juridisko konsultantu neatkarīgi no viņu finansiālā stāvokļa.

Citi nosacījumi juridiskās palīdzības sniegšanai apsūdzētajiem

Aizdomās turētajiem/apsūdzētajiem juridisko palīdzību (tiesas ieceltu aizstāvi) piešķir nevis atkarībā no ienākumu līmeņa, bet saskaņā ar konkrētiem juridiskiem **nosacījumiem**. Tos galvenokārt nosaka, ņemot vērā likumpārkāpuma smagumu, noteiktu juridisko seku risku (piemēram, aizliegumu darboties profesijā vai ievietošanu psihiatriskā vai neiroloģiskā ārstniecības iestādē) kā arī to, vai apsūdzētais atrodas apcietinājumā, ir aizturēts vai tiek apsargāts, vai iepriekšējais aizstāvis ir atstādināts, vai faktiskais un juridiskais stāvoklis ir sarežģīts un vai apsūdzētais spēj pats sevi aizstāvēt.

Bezmaksas tiesvedība

Saskaņā ar **Sociālo tiesu likuma** (*Sozialgerichtsgesetz*) (*SGG*) 183. pantu tiesvedības izmaksas sociālo lietu tiesās **nav jāsedz personām, kam ir tiesības uz pabalstiem** (t. i., apdrošinātām personām; personām, kas saņem pabalstus, tostarp personām, kas saņem apgādnieka zaudējuma pabalstu, personām ar invaliditāti un viņu tiesību pārnēmējiem, ja šīs personas attiecīgajā statusā ir iesaistītas tiesvedībā kā prasītāji vai atbildētāji). Prasītājiem un atbildētājiem, kas nav *SGG* 183. pantā minētās personas, sociālo lietu tiesās saskaņā ar ***SGG* 184. pantu** ir jāmaksā vienotas likmes **maksa (150 EUR** par tiesvedību sociālo lietu tiesās, **225 EUR** par tiesvedību reģionālajās sociālo lietu tiesās (*Landessozialgerichte*), **300 EUR** par tiesvedību Federālajā sociālo lietu tiesā (

Bundessozialgericht). **SGG 197.a pantā** ir paredzēta atkāpe no šiem īpašajiem noteikumiem, saskaņā ar kuru izmaksas, kas parasti jāmaksā saskaņā ar Likumu par tiesu izmaksām, ir piemērojamas arī sociālo lietu tiesu procesos, ja ne prasītājs, ne atbildētājs attiecīgajā lietā nav **SGG 183. pantā** minētās personas.

Kriminālprocesā piemēro šādu kārtību: ja atbildētājs tiek attaisnots vai lieta netiek izskatīta tiesā, vai tiesvedība pret atbildētāju tiek izbeigta, izmaksas (publiskie izdevumi) un izdevumi, kas atbildētājam ir jāsedz, parasti ir jāsedz no valsts kases.

Kādos gadījumos zaudētājam pusei ir jāsedz uzvarētājas puses izdevumi?

Zaudētājam pusei jāsedz otras puses izmaksas, ciktāl tās bija nepieciešamas pienācīgai tiesvedībai; tas ir, **uzvarētājas puses advokāta likumiskie honorāri un izdevumi**, kā arī uzvarētājas puses **ceļa izdevumi**, tostarp visi **zaudētie ienākumi**, kas radušies, piedaloties tiesas sēdēs.

Eksperta honorārs

Tiesas pieaicinātie eksperti saņem **atlīdzību, kuras pamatā ir stundas likme**. Atlīdzība ir noteikta Tiesu atlīdzības un kompensāciju likumā (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz — JVEG*). Šo summu sedz tiesvedībā iesaistītās puses.

Izmaksas, kas rodas ekspertam, kuru **privāti** piesaistījis lietas dalībnieks, lai sagatavotos **tiesvedībai, nav daļa no procesuālajām izmaksām**, kuru atlīdzināšana ir noteikta spriedumā. Tāpēc šo izmaksu kompensācija ir **jāpieprasa atsevišķi**. Ja kāda puse ir uzaicinājusi ekspertu, lai tas palīdzētu tiesāšanās laikā, izmaksu kompensācija ir atkarīga no tā, vai šāda eksperta piesaiste attiecīgajā lietā ir bijusi nepieciešama. Izmaksas par ekspertu, ko tiesa piesaistījusi, lai sniegtu liecību, sedz zaudējusi puse, vai, ja puses uzvarējušas tikai daļēji, abām pusēm ir jāsedz sava izmaksu daļa, pamatojoties uz salīdzinošo apmēru, kādā tās ir uzvarējušas vai zaudējušas.

Tulkotāju un tulku honorāri

Tiesas pieaicināti tulki un tulkotāji arī saņem Tiesu atlīdzības un kompensāciju likumā paredzēto atlīdzību. Atlīdzību sedz tiesas procesā iesaistītās puses.

Tulki saņem atlīdzību saskaņā ar **stundas likmi**, bet tulkotājiem **maksā par iztulkotajām teksta rindām**.

Kriminālprocesā apsūdzētajiem vai ieinteresētajām pusēm vajadzīgās mutiskās un rakstiskās tulkošanas izmaksas sedz no valsts līdzekļiem ar noteikumu, ka tulkošana nepieciešama aizstāvības interesēs vai procesuālu tiesību īstenošanai.

Saistītas saites

[Federālā Tieslietu un patērētāju aizsardzības ministrija](#)

[Vācijas Advokātu asociācijas mediācijas grupa](#)

[Federālā Ģimenes mediācijas asociācija](#)

[Federālā mediācijas asociācija](#)

[Federālā Mediācijas asociācija ekonomiskos un darba jautājumos](#)

[Mediācijas centrs \(CfM\)](#)

[Privātbanku tiesībsargs](#)

[Publisko banku tiesībsargs](#)

[Vācijas Centrālās bankas Samierināšanas padome](#)

[Vācijas kooperatīvo banku grupas tiesībsargs](#)

[Privāto būvsabiedrību tiesībsargs](#)

[Reģionālo būvsabiedrību tiesībsargs](#)

[Vācijas Medicīnas asociācijas padomdevējas komitejas un samierināšanas padomes](#)

[Mobilitātes samierināšanas padome](#)

[Tūristu samierināšanas padome](#)

[Samierināšanas padome vietējā transporta jautājumos Ziemeļreīnā-Vestfālenē](#)

[Veselības un aprūpes privātās apdrošināšanas tiesībsargs](#)

[Vācijas Federālās apbedīšanas biroju apvienības Samierināšanas padome](#)

[Federālās tīklu aģentūras Samierināšanas padome](#)

[Nekustamā īpašuma tiesībsargs Vācijas Nekustamā īpašuma apvienībā](#)

[Tirdzniecības un rūpniecības palātu samierināšanas padomes](#)

[Saskaņas padome honorāru un atalgojuma jautājumos](#)

[Vācijas Mehānisko transportlīdzekļu rūpniecības centrālā apvienība](#)

[Tiesību aktu jaunākās versijas](#)

Attiecīgie dokumenti

[Vācijas ziņojums attiecībā uz pētījumu par izmaksu pārredzamību](#) (565 Kb)

Lapa atjaunināta: 06/09/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.